

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

585

Vragen van het lid **Koekkoek** (Vlt) aan de Minister van Asiel en Migratie over *de ontwikkelingen omtrent opschorten van asielaanvragen, de inbreukprocedure en de belemmeringen van ngo's in Griekenland* (ingezonden 30 september 2025).

Antwoord van Minister **Van Weel** (Asiel en Migratie) (ontvangen 8 december 2025).

Vraag 1

Hoe beoordeelt u het feit dat 109 ngo's in Griekenland gezamenlijk hebben opgeroepen tot intrekking van deze maatregel en tot optreden van de Europese Commissie?

Antwoord 1

Het kabinet heeft kennis genomen van de oproep gericht aan Griekenland en de Europese Commissie. In algemene zin toont de oproep aan dat de ontwikkelingen in Griekenland, sterk leven onder maatschappelijke organisaties in Griekenland. Het is verder aan Griekenland en aan de Commissie om hier opvolging in.

Vraag 2

Bent u bereid om, samen met andere lidstaten of zelfstandig, bij de Europese Commissie aan te dringen op een spoed juridische analyse van de verenigbaarheid van de Griekse maatregelen met het EU-recht, dit mede in licht van de uitspraken van het Europees Hof?

Antwoord 2

Het is primair aan de Europese Commissie om te beoordelen of Griekenland met de maatregelen het EU-recht schendt, en hier indien nodig tegen op te treden. Het kabinet steunt de Commissie in haar rol als hoedster van de Verdragen.

Vraag 3

Hoe beoordeelt u de bevelen van het Europees Hof? Ziet u hierin aanleiding om de juridische houdbaarheid van de Griekse wetgeving inzake de asieloposchorting ter discussie te stellen, zowel zelfstandig als in EU-verband?

Antwoord 3

Ik begrijp dat u verwijst naar de voorlopige maatregelen van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM), waar individuen klachten kunnen indienen over de naleving van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens. Voorlopige maatregelen zijn dringende maatregelen die in uitzonderlijke omstandigheden, na onderzoek van alle relevante informatie, worden toegepast wanneer het EHRM meent dat de betrokkene anders zal worden blootgesteld aan een dreigend risico op onherstelbare schade en wanneer een dergelijke maatregel noodzakelijk is in het belang van de partijen of voor het goede verloop van de procedure. Over dergelijke maatregelen wordt beslist in het kader van een procedure voor het EHRM, zonder vooruit te lopen op latere beslissingen over de ontvankelijkheid of de gegrondheid van de zaak in kwestie. Voorlopige maatregelen worden niet gemotiveerd, dus de reden voor het opleggen van de voorlopige maatregel is niet bekend. Deze voorlopige maatregelen zeggen daarom nog niets over de juridische houdbaarheid van de Griekse wetgeving.

Vraag 4

Kunt u aangeven op welke manier bilateraal Nederlandse ondersteuning in Griekenland op uniebrede steun van de Europese Unie aan Griekenland mogelijk bijdraagt aan het onrechtmatig in detentie plaatsen van personen die een asielverzoek willen indienen?

Antwoord 4

Voor zover bekend draagt bilaterale Nederlandse steun hier niet aan bij. Nederlandse bilaterale steun aan Griekenland richt zich op de opvang van alleenstaande minderjarige vreemdelingen, via onder andere het MERIMNA III-project onder auspiciën van de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) op het eiland Lesbos en het versterken van het Griekse voogdijprogramma voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen.

Vraag 5

Kunt u aangeven op welke manier Europese agentschappen zoals de European Union Agency for Asylum (EUAA) en Frontex mogelijk betrokken zijn bij het onrechtmatig in detentie plaatsen van personen die een asielverzoek willen indienen?

Antwoord 5

Voor EUAA geldt dat zij sinds 2011 actief zijn in Griekenland en operationele ondersteuning verlenen. Voor zover bekend is in het meest recente operationele plan vastgesteld dat EUAA ondersteuning biedt op het vlak van de verwerking van asielaanvragen en het bieden van opvang in lijn met het GEAS. Het mandaat van EUAA strekt dus niet tot vreemdelingenbewaring. In hun operationele ondersteuning mogen zij dan ook geen taken uitvoeren die zien op inbewaringstelling. De onafhankelijke grondrechtenfunctionaris van het Agentschap houdt bij de uitvoering van de taken door het Agentschap toezicht op de naleving van fundamentele rechten en rapporteert daarover aan de Raad van Bestuur. Ook Frontex biedt ondersteuning aan Griekenland op het gebied van grensbeheer en terugkeer. Frontex heeft hierbij geen rol in de inbewaringstelling bij asielaanvragen. Frontexpersoneel verwijst personen die een asielaanvraag indienen door naar de nationale autoriteiten. De afweging tot inbewaringstelling valt onder de verantwoordelijkheid van de desbetreffende lidstaat. De operationele inzet van Frontex wordt doorlopend gemonitord. De onafhankelijke grondrechtenfunctionaris van het Agentschap houdt bij de uitvoering van de taken door het Agentschap toezicht op de naleving van fundamentele rechten en rapporteert daarover aan de Raad van Bestuur.

Vraag 6

Kunt u toezeggen de Kamer regelmatig te informeren over de situatie van asielzoekers in Griekenland, en daarbij ook inzicht te geven in de inzet van de Nederlandse overheid, zowel zelfstandig als in EU-verband, om verbeteringen te bewerkstelligen?

Antwoord 6

Indien daar aanleiding toe bestaat, zal ik uw Kamer informeren, via de reguliere route van de geannoteerde agenda of het verslag van de JBZ-Raad.

Vraag 7

Bent u op de hoogte van de stand van zaken in procedure INF(2022)2156, die de Europese Commissie in januari 2023 is gestart tegen Griekenland wegens het onvolledig transponeren van de Opvangrichtlijn (2013/33/EU), mede gezien rapporten (CPT-comité, VN-Mensenrechtencomité, Artsen zonder Grenzen, EHRM) over onmenselijke behandeling en erbarmelijke omstandigheden in gesloten centra op de Griekse eilanden?

Antwoord 7

Daar ben ik van op de hoogte. Vooralsnog is enkel bekend dat de Commissie op 26 januari 2023 een aanmaningsbrief aan Griekenland heeft gestuurd wegens het niet volledig conform omzetten van alle bepalingen van de richtlijn tot vaststelling van normen voor de opvang van verzoekers om internationale bescherming (Richtlijn 2013/33/EU).¹

Vraag 8, 9 en 10

Heeft u gesproken met uw Griekse collega over procedure INF(2022)2156? Zo nee, waarom niet en wanneer zal u dit wel doen? Zo ja, wat is er uit die gesprekken gekomen?

Heeft u procedure INF(2022)2156 besproken binnen de Europese Raad en met de Europese Commissie? Zo nee, waarom niet en wanneer zal u dit wel doen? Zo ja, wat is er uit die gesprekken gekomen?

Bent u bereid uw Griekse ambtsgeenoot aan te spreken over de niet proportionele beperkingen die worden opgelegd aan organisaties die essentiële hulp verlenen aan vluchtelingen en migranten?

Antwoord 8, 9 en 10

In mijn gesprekken met collega-bewindspersonen van andere lidstaten, de Commissie en tijdens besprekingen van de Raad, komen de brede bilaterale en EU-agenda aan de orde. Daarbij wordt van geval tot geval gezien of het opportuun is om aandachtspunten, zoals door het voormalige Lid Koekoek aangedragen, op te brengen.

Tijdens een ontmoeting met mijn Griekse collega en marge van de JBZ-Raad van 13 en 14 oktober 2025 in Luxemburg heb ik in het kader van de implementatie van het Asiel- en Migratiepact en het solidariteitsmechanisme benadrukt dat het van belang is voor Nederland dat lidstaten hun verplichtingen in het kader van Dublin nakomen. Daarvoor is het essentieel dat er adequate opvang beschikbaar is in lijn met de verplichtingen zoals vastgelegd in de opvangrichtlijn. Zie verder het antwoord op vraag 11.

Vraag 11

Bent u tevens bereid de Europese Commissie op te roepen het Griekse registratiekader voor ngo's volledig en spoedig te evalueren op verenigbaarheid met het EU-recht en internationale normen en wetgeving?

Antwoord 11

In het jaarlijkse rechtstaatrapport heeft de Commissie in het landenhoofdstuk over Griekenland aandacht besteed aan de registratievereisten voor NGO's². Tijdens de Raad Algemene Zaken vinden op basis van dit rapport landenspecifieke rechtsstaatdialogen plaats³. Nederland treedt in Benelux-verband op en bevraagt lidstaten daarin over ontwikkelingen op het gebied van de rechtsstaat, en wisselt ook *best practices* uit. Deze dialoog biedt een goede gelegenheid om op Europees niveau over zorgwekkende ontwikkelingen op het gebied van de rechtsstaat te spreken. Het kabinet vindt het preventief en structureel monitoren van de rechtsstaat in de Unie van groot belang, zodat in een vroeg stadium rechtsstatelijke problemen in de Unie kunnen worden geïdentificeerd, besproken en gezamenlijk tot oplossingen wordt gekomen.

¹ Zie: Inbreukenpakket voor januari: voornaamste beslissingen, zie ook: Infringements.

² Zie hier het landenhoofdstuk van de Commissie voor Griekenland.

³ Zie ook de kabinetsappreciatie van het rechtstaatrapport 2025.